

ВИСНОВОК

на проєкт Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів (реєстр. № 15096 від 23.03.2026), внесений Кабінетом Міністрів України, та проєкт Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів (реєстр. № 15096-1 від 07.04.2026), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І. С.

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 07.05.2026 (протокол № 264) відповідно до предметів відання розглянув законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів (реєстр. № 15096 від 23.03.2026), внесений Кабінетом Міністрів України, та законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів (реєстр. № 15096-1 від 07.04.2026), поданий народним депутатом України Кривошеєвим І.С.

Законопроекти реєстр. № 15096 та реєстр. № 15096-1 розроблено з метою забезпечення екологічної безпеки, запобігання негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження водних ресурсів, шляхом посилення відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів через внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс).

Законопроектами реєстр. № 15096 та реєстр. № 15096-1 пропонується збільшити адміністративні санкції за правопорушення, передбачені статтями 48, 59, 59¹, 60, 61, 77¹ Кодексу за порушення вимог законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів.

Також законопроекти реєстр. № 15096 та реєстр. № 15096-1 передбачають розширення у Кодексі складу правопорушень, за які встановлена відповідальність статтею 110 Водного кодексу України, та які не відображені у Кодексі, зокрема, щодо:

недотримання умов дозволу або порушення правил спеціального водокористування;

руйнування русел річок, струмків та водотоків або порушення природних умов поверхневого стоку під час будівництва і експлуатації автошляхів, залізниць та інших інженерних комунікацій;

порушення режиму господарської діяльності у водоохоронних зонах та на землях водного фонду;

перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності щодо державного обліку вод.

Положення обох законопроектів мають однакову сферу регулювання, проте законопроектом реєстр. № 15096-1 пропонуються менші розміри штрафів.

Законопроект реєстр. № 15096 розроблено на виконання рекомендацій, викладених у пункті 2 рішення Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування від 10.05.2024 № 203/3 "Про результати виїзного засідання Комітету у Львівській області з розгляду питання: "Зменшення забруднення транскордонної річки Західний Буг (притока річки Вісла)", а також відповідно до пункту 1 Плану дій щодо комплексного вирішення проблем басейну річки Рось на 2024 – 2030 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.07.2024 № 648.

До зазначених законопроектів наявні такі зауваження.

Міністерство розвитку громад та територій України підтримало законопроект реєстр. № 15096 підтримується із зауваженнями, зокрема, у підпункті 3 пункту 1, а саме в абзаці другому частини першої, абзаці другому частини другої та в абзаці другому частини третьої статті 59¹ Кодексу, встановити розміри штрафів у межах від трьох до п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Державне агентство водних ресурсів України висловило ряд зауважень та пропозицій до законопроектів, зокрема щодо:

недоцільності зменшення розміру штрафів за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, запропонованих у законопроекті реєстр. № 15096-1, порівняно із законопроектом реєстр. № 15096;

пункт 4) частини 1 обох законопроектів викласти в такій редакції:

"4) у статті 60:

абзаци перший і другий частини першої викласти в такій редакції:

"Недотримання встановлених дозволом на спеціальне водокористування лімітів забору води, лімітів використання води, лімітів скидання забруднюючих речовин та умов спеціального водокористування, самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води (добутої або відведеної з

водних об'єктів), порушення порядку щодо здійснення первинного обліку водокористування та визначення якості вод, що скидаються або неподання, перекручення чи внесення недостовірних відомостей в документи державної звітності (у тому числі статистичної), –

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";".

Комітет з питань екологічної політики та природокористування водночас зауважує, що пропозиції Держводагенства до пункту 4) частини 1 обох законопроектів потребують узгодження з чинними положеннями статті 110 Водного кодексу України, зміни до якого вносити не передбачається. Згідно із зазначеною статтею відповідальність за порушення водного законодавства несуть особи, зокрема винні у: недотриманні умов дозволу або порушенні правил спеціального водокористування; порушенні правил ведення державного обліку вод або перекрученні чи внесенні недостовірних відомостей в документи державної статистичної звітності.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України та Державна екологічна інспекція України за результатами розгляду законопроектів підтримують законопроект реєстр. № 15096.

Міністерство фінансів України у своїх висновках до законопроектів реєстр. № 15096 та реєстр. № 15096-1 відзначило, що в межах компетенції не має зауважень.

Відповідно до висновків Кабінету Міністрів України законопроекти реєстр. № 15096 та реєстр. № 15096-1 не суперечать цілям Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, а також праву Європейського Союзу та міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Враховуючи викладене, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності підтримати прийняття Верховною Радою України за основу проекту Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою посилення відповідальності у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів (реєстр. № 15096 від 23.03.2026), внесеного Кабінетом Міністрів України, з урахуванням зауважень, викладених у мотивувальній частині висновку.

2. Висновок Комітету направити до Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

Олег БОНДАРЕНКО

